

Bölüm 16

TONSİLLEKTOMİ SONRASI BESLENME VE DİYET YÖNETİMİ

Şamil ŞAHİN¹

GİRİŞ

Tonsillektomi veya adenotonsillektomi, özellikle pediatrik popülasyonunda en sık yapılan ameliyatlardan biridir. Tonsillektomi sonrası dönem, ağrı ve komplikasyonlar gibi morbiditeler açısından riskli bir dönemdir. Operasyon tekniği, sosyo-ekonomik statü, perioperatif ilaç seçimleri ve diğer birçok faktör, tonsillektomi morbidite risk faktörlerini tanımlamak için yıllarca detaylı olarak incelenmiştir.

Ameliyat sonrası dönem için en çok merak edilen sorulardan biri de en uygun diyet seçimidir. Geçmişten günümüze kadar, KBB cerrahları arasında, ameliyat sonrası hangi gıda maddelerinden kaçınılması ya da yenilmesinin teşvik edilmesi konusunda bir ayrılık vardır. Gelenekçi KBB hekimleri, ameliyat sahasını serinletici ve rahatlatıcı etkilerinden dolayı, jöle ve dondurma gibi yumuşak yiyeceklerden oluşan bir diyet önerdiler, hidrasyon ve beslenmenin sürdürülmesine olanak sağladılar ve hasta memnuniyetini yüksek tuttular. Güncel görüşlere göre süt ürünleri veya narenciye yemekten kaçınılması ve tost veya patetes cipsi gibi daha sert ve pürüzlü yapıda gıdaların tüketilmesi savunulmaktadır (1).

Pediatrik tonsillektomiyi takiben ameliyat sonrası gıda ve sıvı tüketiminin önemi iyi bilinmektedir. Erken dönemde yeme ve içmeye devam edilmesi, çocukların ameliyat öncesi aç kalma ve anestezi ile ilgili mide bulantı ve kusma durumlarının acil etkilerinden kurtulmalarını sağlarken, ameliyat sonrası kalori alımını sürdürürler. Çocukların tonsillektomi sonrası izledikleri beslenme şekli, yedikleri besin türü ve tüketim sıklığı postoperatif kanama riskini etkileyebilir

1952 de Fox SL postoperatif diyet önerilerinde diğer hekimlerden farklı olarak 2 hafta boyunca sadece soğuk gıda ve sıvı tüketilmesini önerir. Ameliyat sonrası

¹ Uzm.Dr. , Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi ,
samilsahin88@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Millington AJE, Gaunt AC, Phillips JS. Post-tonsillectomy dietary advice: Systematic review. *J Laryngol Otol*. 2016;130(10):889-892. doi:10.1017/S0022215116008914
2. SL. F. Bleeding following tonsillectomy. *Laryngoscope*. 62(4):414-25.
3. H T. Adenotonsillectomy, technique, and postoperative care. *Laryngoscope*. 75(12):1877-1892.
4. V. B. Letter: Tonsillectomy: ice cream myth. *Med J Aust*. 1976;3-10(1(1-2)):34.
5. LP G. Letter: Tonsillectomy: ice cream myth. *Med J Aust*. 1976;14(1(7)):208.
6. Hanif J, Frosh A. Effect of chewing gum on recovery after tonsillectomy. *Auris Nasus Larynx*. 1999;26(1):65-68. doi:10.1016/S0385-8146(98)00046-7
7. EHRENREICH J. Eye Ear Nose Throat Mon. *Eye Ear Nose Throat Mon*. 1962 Jan:52-53.
8. PAVELIC RA. Use of an analgesic-antibiotic chewing troche (orabtic) in post-tonsillectomy and adenoidectomy complications. *Eye Ear Nose Throat Mon*. 39:644-645.
9. Miner J HA. The discovery of aspirin's antithrombotic effects. *Tex Hear Inst J*. 2007;34(2):179-186.
10. Zagólski O. Do diet and activity restrictions influence recovery after adenoidectomy and partial tonsillectomy? *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*. 2010;74(4):407-411. doi:10.1016/j.ijporl.2010.01.018
11. Sylvester DC, Rafferty A, Bew S, Knight LC. The use of ice-lollies for pain relief post-paediatric tonsillectomy. A single-blinded, randomised, controlled trial. *Clin Otolaryngol*. 2011;36(6):566-570. doi:10.1111/j.1749-4486.2011.02410.x
12. Lal A, Chohan K, Chohan A, Chakravarti A. Role of honey after tonsillectomy: a systematic review and meta-analysis of randomised controlled trials. *Clin Otolaryngol*. 2017;42(3):651-660. doi:10.1111/coa.12792
13. Hwang SH, Song JN, Jeong YM, Lee YJ, Kang JM. The efficacy of honey for ameliorating pain after tonsillectomy: a meta-analysis. *Eur Arch Oto-Rhino-Laryngology*. 2016;273(4):811-818. doi:10.1007/s00405-014-3433-4
14. Jull AB, Cullum N, Dumville JC, Westby MJ, Deshpande S, Walker N. Honey as a topical treatment for wounds (Review) SUMMARY OF FINDINGS FOR THE MAIN COMPARISON. *Cochrane Libr*. 2015;(3):1-133. doi:10.1002/14651858.CD005083.pub4.www.cochranelibrary.com
15. Faramarzi M, Safari S, Roosta S. Comparing Cold/Liquid Diet vs Regular Diet on Posttonsillectomy Pain and Bleeding. *Otolaryngol - Head Neck Surg (United States)*. 2018;159(4):755-760. doi:10.1177/0194599818788555
16. Hockenberry MJ WD. *Wong's Nursing Care of Infants and Children 10e, 10th Edn. St Louis;* 2014.
17. GleesonMJ, Clarke RC E. *Scott-Brown's Otorhinolaryngology, Head and Neck Surgery, 7th Edn. London: CRC Press;* 2008.
18. NHS Choices. Living with an ileostomy. <http://www.nhs.uk/Conditions/Ileostomy/Pages/Recommendations.aspx>.
19. Ileostomy NCL with an. <http://www.nhs.uk/Conditions/Ileostomy/Pages/Recommendations.aspx>.
20. Shay S, Shapiro NL, Bhattacharyya N. Revisit rates and diagnoses following pediatric tonsillectomy in a large multistate population. *Laryngoscope*. 2015;125(2):457-461. doi:10.1002/lary.24783
21. Bhattacharyya N, Kepnes LJ. Revisits and postoperative hemorrhage after adult tonsillectomy. *Laryngoscope*. 2014;124(7):1554-1556. doi:10.1002/lary.24541